

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
§ 1. TOPLU İŞ HUKUKUNA GİRİŞ.....	1
I. TOPLU İŞ HUKUKUNUN GELİŞİMİ.....	1
II. ANAYASA'NIN İLGİLİ HÜKÜMLERİ.....	5
III. SENDİKA VE TOPLU PAZARLIK HAKKINA İLİŞKİN ULUSLARARASI BELGELER.....	8
1. Birleşmiş Milletler Belgeleri	8
a. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi.....	8
b. Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme.....	8
c. Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme	10
2. Uluslararası Çalışma Örgütü Sözleşmeleri	10
a. 87 No'lu Sendika Özgürlüğü ve Sendikalaşma Hakkının Korunması Sözleşmesi.....	10
b. 98 No'lu Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı Sözleşmesi	13
c. Kamu Hizmetinde Örgütlenme Hakkının Korunmasına ve İstihdam Koşullarının Belirlenmesi Yöntemlerine İlişkin 151 Sayılı Sözleşme	15

d.	İşletmelerde İşçi Temsilcilerinin Korunması ve Onlara Sağlanacak Kolaylıklar Hakkında 135 sayılı Sözleşme	18
e.	Tarım İşçilerinin Dernek Kurma ve Birleşme Haklarına Müteallik 11 sayılı Sözleşme.....	19
3.	Avrupa Konseyi Belgeleri	20
a.	Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi.....	20
b.	Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı	20
4.	4.	
	Avrupa Birliği Belgeleri.....	21
a.	Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı.....	21
b.	Çalışanların Temel Sosyal Hakları Topluluk Şartı...	22
IV.	TOPLU İŞ HUKUKU'NDA YARGILAMAYA İLİŞKİN GENEL ESASLAR.....	23
1.	Toplu iş hukuku yargılamasında görev ve yetki	23
2.	İş uyuşmazlıklarında basit yargılama usulü uygulanması.....	25
3.	Toplu iş hukukunda kesin karar verilmesi üzerine.....	26
4.	Kesin karar verilen haller.....	27
a.	İlk derece mahkemesinin kesin olarak karar vermesini düzenleyen hükümler.....	28
b.	Bölge adliye mahkemesinin kesin olarak karar vermesini düzenleyen hükümler.....	29
c.	Yargıtay'ın kesin olarak karar vermesini düzenleyen hükümler	30
5.	Toplu iş hukukuna ilişkin uyuşmazlıklarda dava şartı olarak arabuluculuk	31

BİRİNCİ BÖLÜM SENDİKA HUKUKU

§ 2.	SENDİKA ÖZGÜRLÜĞÜ.....	31
I.	GENEL OLARAK	31
II.	SENDİKA ÖZGÜRLÜĞÜNÜN AYRIMLARI.....	33
1.	Bireysel sendika özgürlüğü	33
a.	Olumlu sendika özgürlüğü.....	33
b.	Olumsuz sendika özgürlüğü	33
2.	Kolektif sendika özgürlüğü	33
§ 3.	SENDİKA KAVRAMI VE UNSURLARI.....	35
I.	SENDİKANIN TANIMI.....	35
II.	SENDİKANIN UNSURLARI.....	35
1.	Özel hukuk tüzel kişiliği.....	35
2.	İşçi ve işverenlerce kurulması.....	35
3.	Amaç unsuru	36
4.	Serbestçe kurulan bir tüzel kişilik olması.....	36
5.	Sendikaların bağımsız kuruluşlar olması	37
6.	Cumhuriyetin temel niteliklerine ve demokrasi esaslarına uygun faaliyet.....	37
§ 4.	SENDİKALARIN KURULMASI	39
I.	SENDİKALARIN KURULUŞ DÜZEYİ	39
1.	İşyeri/işkolu/meslek esasına göre sendikalaşma	39
2.	Sendikaların işkolu esasına göre kurulması	40
a.	Genel Kural: İşkolu esası	40
b.	İstisna: Belirli kişiler için işkolu esası dışında sendika kurulabilmesi	42
3.	İşyerinin girdiği işkolunun belirlenmesi	43
a.	İşkolunun Bakanlıkça belirlenmesi.....	44
b.	Tespitin asıl işe göre yapılması.....	45
c.	Bağlı işyerlerinde tespit.....	46

d. Parçalı tespit	52
e. Alt işverenlerde tespit.....	54
f. Tespitin yapılma zamanı.....	56
g. İşkolu tespitinin bekletici sorun yapılması	60
aa. Yetki işlemleri başlamadan önce işkolu tespiti ..	60
bb. Yetki işlemleri başladıktan sonra işkolu tespiti ..	61
h. İşkolu tespiti – NACE ilişkisi	65
i. Tespite karşı dava açılması	80
j. Bakanlığın işkolu tespiti yapmaktan kaçınması.....	84
II. İŞÇİ SENDİKASININ KURULUŞ USULÜ	87
1. Sendika kurucularının nitelikleri.....	87
a. İşçi sıfatına sahip olmak.....	87
b. Fiilen çalışmak	88
c. Fiil ehliyetine sahip olmak.....	90
d. Belirli suçlardan hüküm giymemiş olmak.....	90
e. Asgari kurucu sayısı	91
2. Tüzük ve belgelerin hazırlanması ve tevdi	91
3. Sendikanın tüzel kişilik kazanma anı.....	93
4. Tüzel kişilik kazanıldıktan sonra yapılacaklar.....	93
5. Tüzük ve belgelerde eksiklik veya kanuna aykırılık saptanması.....	94
6. Sendikanın fiil ehliyetini kazanması	94
III. KURULUŞLARIN GENEL MERKEZ DIŞINDA ALT KADEME ÖRGÜTLENME BİRİMLERİ: Şube, bölge şubeleri ve temsilcilikler	95
IV. İŞVEREN SENDİKASININ KURULUŞU	98
V. KONFEDERASYONUN KURULUŞU.....	99
1. Farklı işkollarından en az beş sendikanın bir araya gelmesi	99
2. Tüzüğün hazırlanması ve tevdi.....	100
VI. KURULUŞLARIN KATILMASI VEYA BİRLEŞMESİ...101	

§ 5. SENDİKA VE KONFEDERASYONUN ORGANLARI.....	102
I. ZORUNLU ORGANLAR.....	102
1. Genel kurul.....	102
a. Oluşumu.....	102
b. Genel kurulun görev ve yetkileri.....	103
c. Toplantı zamanı.....	105
aa. İlk genel kurul.....	105
bb. Sonraki genel kurullar ve olağanüstü genel kurul.....	105
d. Toplantıya çağrı.....	107
e. Çağrı yapılmaması.....	107
f. Genel kurulun toplantı ve karar yeter sayıları.....	108
g. Seçim gündemli genel kurul.....	108
aa. Seçimin yapılması.....	108
bb. Genel kurulda yapılan seçimlere itiraz.....	110
h. Genel kurul dışında yapılan delege seçimi.....	111
2. Genel kurul kararları ve yargı denetimi.....	113
a. Seçim olmayan genel kurulda alınan kararların iptalinin koşulları.....	114
aa. Ortada bir genel kurul kararının bulunması.....	114
bb. İptal talep edenin genel kurul kararına katılmamış olması veya toplantıya katılmamış olması.....	115
cc. Dava açma süresi.....	115
dd. Kararın hukuka aykırı olması.....	116
ee. Genel kurul kararlarının yok veya mutlak butlanla hükümsüz sayılmaması.....	116
ff. Görevli mahkeme ve kanun yolu.....	116
gg. Genel kurul kararlarının hukuka uygunluğunun tespiti için dava açılabilir mi?.....	117
b. Her genel kurulun birbirinden farklı sonuçlar doğurması.....	119
c. İptal davalarında ilgili şubenin de taraf olarak gösterilmesi zorunluluğu.....	119

3. Genel kurul dışındaki zorunlu organlar	120
a. Genel kurul dışındaki organlara ilişkin ortak hükümler	120
aa. Üye sayıları	120
bb. Üyelerin nitelikleri.....	121
cc. Toplantı ve karar yeter sayıları.....	121
b. Yönetim kurulu.....	121
aa. Yönetim kurulu üyeliği	121
aaa. Üyelğe seçilebilme koşulları ve üye seçimi	122
bbb. Üyelerin görev süresi ve sona ermesi	123
ccc. Üyelerin mal bildiriminde bulunma zorunluluğu	123
bb. Yönetim kurulunun görevleri.....	123
c. Denetleme kurulu.....	125
aa. Denetleme kurulu üyeliği.....	125
bb. Denetleme kurulunun görevleri.....	125
d. Disiplin kurulu.....	126
aa. Disiplin kurulu üyeliği	126
bb. Disiplin kurulunun görevleri	126
II. İHTİYARİ ORGANLAR.....	126
§ 6. ÜYELİĞİN KAZANILMASI	128
I. İŞÇİ SENDİKASI ÜYELİĞİ.....	128
1. Üyelik koşulları.....	128
a. İşçi sıfatına sahip olmak.....	128
b. Onbeş yaşını doldurmuş olmak	128
c. Sendikanın kurulu bulunduğu işkolunda çalışmak	128
d. Aynı anda aynı işkolunda başka bir sendikaya üyelik durumu	128
2. Üyelğin kazanılması süreci.....	129
a. e-Devlet üzerinden başvuru ve üyelğin kazanılma anı	130
b. Üyelğin mahkeme kararıyla kazanılması	131

c. Kurucu üyelik.....	133
II. İŞVEREN SENDİKASI ÜYELİĞİ.....	134
1. İşveren sıfatına sahip olmak.....	134
2. Üyelik prosedürü.....	134
III. KONFEDERASYON ÜYELİĞİ.....	135
IV. ULUSLARARASI İŞÇİ VE İŞVEREN KURULUŞLARINA ÜYELİK VE KURUCULUK.....	136
§ 7. ÜYELİK İLİŞKİSİNDEN DOĞAN HAK VE BORÇLAR.....	138
I. ÜYELİK İLİŞKİSİNDEN DOĞAN HAKLAR.....	138
1. Faaliyetlere ve yönetime katılma hakkı	138
2. Eşit davranılmasını ve ayrımcılık yasaklarına uyulmasını talep hakkı.....	138
II. ÜYELİK İLİŞKİSİNDEN DOĞAN BORÇLAR.....	139
1. Kararlara uyma borcu.....	139
2. Aidat ödeme borcu.....	139
a. Aidatın miktarı	139
b. Aidat borcunun askıda olması.....	140
c. Aidatın kaynaktan kesme usulüyle gönderilmesi ...	140
d. Aidatın kesilmemesi veya süresinde gönderilmemesi.....	142
e. Alt işverenin aidat borcundan asıl işverenin sorumluluğu.....	143
f. Yetkili sendikanın ihtilafli olduğu dönemde aidatın kesip gönderilmesi yükümlülüğü	143
g. Ard etki döneminde aidatın kesilip gönderilmesi yükümlülüğü.....	144
h. Aidat alacağında zamanaşımı ve görevli mahkeme	145
§ 8. ÜYELİĞİN ASKIYA ALINMASI VE SONA ERMESİ	146
I. ÜYELİĞİN DEVAMINI ENGELLEMİYEN HALLER.	146
1. Organlarda görev alma.....	146
2. Geçici işsizlik.....	146

3.	Aylık veya toptan ödemeye rağmen çalışmanın devam etmesi.....	147
4.	Mevsimlik işçiler	148
II.	ÜYELİĞİN ASKIYA ALINMASI	148
III.	ÜYELİĞİN SONA ERMESİ.....	148
1.	Üyeliğin kendiliğinden sona ermesi	148
2.	Üyeliğin istifa suretiyle sona ermesi	150
a.	İstifa usulü.....	150
b.	İstifanın hüküm doğurma anı	150
3.	Üyeliğin ihraç suretiyle sona ermesi.....	151
4.	Konfederasyon üyeliğinden istifa ve ihraç	153
§ 9.	SENDİKAL FAALİYET GÜVENCESİ VE ÜYELİK GÜVENCESİ.....	154
I.	GENEL OLARAK	154
II.	6356 SAYILI KANUNA KADAR OLAN SÜREÇ.....	156
1.	İş güvencesinden önceki dönem	157
2.	İş güvencesinden (4773 sayılı Kanun) sonraki dönem.	157
III.	6356 SAYILI KANUN İLE BAŞLAYAN SÜREÇ	158
1.	Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararından önceki durum.....	159
a.	Terim konusu.....	159
b.	İşe girişteki sendikal ayırım için de tazminat öngörülmesi	159
c.	Sendikal tazminat talebi ile işe iade davası arasındaki zorunlu bağlantının ortadan kaldırılması	160
d.	Sendikal tazminat talebi ve işe iade talebinin ayrılmasının değerlendirilmesi	162
e.	İptalden önce iş güvencesine tabi olmayanların durumu	163
2.	Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararı ile ortaya çıkan durum	166

IV. SON DURUMUN TOPLU ŞEKİLDE ORTAYA KONULMASI.....	169
1. Sendikal ayırım yasakları.....	170
a. İşe alınmada sendikal ayırım yasağı.....	170
b. Çalışma koşullarının belirlenmesinde sendikal ayırım yasağı.....	170
c. İş sözleşmesinin sona erdirilmesinde ayırım yasağı.....	171
d. Üyelik ve sendikal faaliyet nedeniyle ayırım ve işten çıkarma yasağı.....	171
2. Ayırım yasaklarına aykırı davranış halinde sendikal tazminat.....	171
3. Sendikal nedenle iş sözleşmesinin feshi halinde sendikal tazminat uygulanması	171
a. Sendikal işe iade davası açma imkanı.....	171
b. İşe iade davası açmaksızın doğrudan sendikal tazminat talebinde bulunulabilmesi	172
V. SENDİKAL TAZMİNATIN HESABINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR	172
1. Sendikal tazminatın miktarı.....	172
2. Sendikal tazminata esas ücret.....	175
3. Sendikal tazminatın belirli alacak niteliği.....	175
VI. SENDİKAL TAZMİNATIN TABİ OLDUĞU ZAMANAŞIMI	176
VII. İSPAT YÜKÜ VE YARGI KARARLARI.....	178
VIII. AKSİNE ANLAŞMALARIN HÜKÜMSÜZLÜĞÜ.....	191
IX. SENDİKAL İŞE İADE DAVASINDA KANUN YOLU.....	191
X. SENDİKA ÖZGÜRLÜĞÜNÜN TÜRK CEZA KANUNU İLE KORUNMASI.....	195
1. Bireysel sendika özgürlüğünün engellenmesi	196
2. Kolektif sendika özgürlüğünün engellenmesi	201
XI. İDARİ PARA CEZASI YAPTIRIMI	202

XII. FAALİYETİ ENGELLENEN SENDİKANIN TAZMİNAT TALEP HAKKI ÜZERİNE	203
§ 10. İŞÇİ KURULUŞU YÖNETİCİLİĞİ VE GÜVENCESİ	206
I. YÖNETİCİ KAVRAMI.....	206
II. YÖNETİCİ İLE KURULUŞ ARASINDAKİ İLİŞKİ.....	206
III. AMATÖR – PROFESYONEL YÖNETİCİ AYRIMI.....	208
IV. İŞÇİ KURULUŞU YÖNETİCİLİĞİNİN GÜVENCESİ.....	209
1. İşe geri dönme güvencesi.....	210
a. Yararlanmanın koşulları	210
aa. Yönetici seçilmesi nedeniyle işten ayrılma.....	210
bb. Yöneticilik görevinin belirli nedenlerle son bulması.....	211
cc. Bir ay içinde başvuru	212
b. İşe geri dönme güvencesinin hükümleri.....	213
aa. İşverenin işe başlatma zorunluluğu	213
bb. İşverenin yöneticiyi işe başlatmaması.....	213
2. Kıdem tazminatı alma olanağı	214
3. İşçi kuruluştaki yöneticilerinin sosyal güvenlik hakkı	217
4. Askı halinin başlaması ve sona ermesi	217
5. Amatör yöneticilerin durumu	218
6. Birden fazla dönem yöneticilik yapılması halinde güvenceden yararlanma durumu	218
a. Yöneticilik dönemlerinin birbirini izlemesi halinde.....	218
b. Yöneticilik dönemleri arasında kesinti bulunması halinde.....	218
V. YÖNETİCİNİN SADAKAT YÜKÜMÜNÜN DEVAM ETMESİ.....	219
§ 11. İŞYERİ SENDİKA TEMSİLCİLİĞİ VE GÜVENCESİ	220
I. ATANMASI.....	220
II. NİTELİKLERİ.....	220
III. SAYISI	221

IV. GÖREVLERİ	221
V. TEMSİLCİNİN GÖREV SÜRESİ VE SONA ERMESİ..	223
VI. TEMSİLCİNİN GÜVENCESİ.....	225
1. Feshe karşı korunma.....	225
a. Fesih tarihi ile mahkeme kararının kesinleştiği tarih arasındaki süre	227
b. Mahkeme kararının kesinleşmesinden sonraki süre.....	228
c. Kararın kesinleşmesine kadar ve karar kesinleştikten sonraki süreye ilişkin ortak koşul: Temsilcilik sıfatının devam etmesi	229
d. Temsilcinin mahkeme kararının kesinleşmesinden itibaren altı işgünü içerisinde başvurmasının ve başvurmamasının iş sözleşmesine etkisi	231
aa. Temsilcinin süresinde başvurması.....	231
bb. Temsilcinin süresinde başvurmaması.....	231
e. Başvurmasına rağmen işe başlatılmayan temsilcinin, temsilcilik sıfatının sonradan ortadan kalkması veya başka değişiklikler meydana gelmesi.....	233
f. İşverenin süresinde başvuran temsilciyi dilediği zaman işe davet edebilmesi.....	233
2. İş ve işyeri değişikliğine karşı korunma.....	234
VII. TEMSİLCİNİN KARMA TALEPLİ DAVA AÇMASI.....	236
VIII. TEMSİLCİ GÜVENCESİNİN AMATÖR YÖNETİCİLER İÇİN DE UYGULANMASI.....	237
IX. ALT İŞVEREN SENDİKA İŞYERİ TEMSİLCİSİNİN HAKLARINDAN ASIL İŞVERENİN SORUMLULUĞU	238
§ 12. KURULUŞLARIN DAVA EHLİYETİ.....	239
I. GENEL OLARAK	239
II. TÜZEL KİŞİLİK OLARAK.....	239

III. KURULUŞLARIN ORTAK MENFAATE İLİŞKİN DAVA EHLİYETİ.....	239
IV. SENDİKALARIN ÜYELERİ TEMSİLEN DAVA EHLİYETİ (TAKİP YETKİSİ)	243
§ 13. KURULUŞLARIN FAALİYETLERİ VE GELİR/ GİDERLERİNDEKİ SINIRLAMALAR.....	246
I. KURULUŞLARIN FAALİYETLERİNİN ÇERÇEVESİ	246
1. Tüzük ve amaç doğrultusunda faaliyet	246
2. Faaliyetten yararlandırmada eşitlik, ayırım yasaklarına uyma ve toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetme.....	246
3. Faaliyetlerden üye olmayanların yararlanmasının kuruluşun iznine bağlı olması	247
II. KURULUŞLARA SERBEST FAALİYETLER.....	248
1. Sendikaların toplu iş sözleşmesi yapması ve toplu iş uyuşmazlığının tarafı olması	248
2. Sendikaların işyeri sendika temsilcisi tayin etmesi.....	249
3. Kuruluşların doğal afetlerde yardım yapması	249
4. İşveren sendikalarının (SGK primlerinin karşılanması amacıyla) dayanışma ve yardım fonu oluşturması	250
5. Sendikaların grev ve lokavt yardımları yapması	251
6. Kuruluşların eğitim amaçlı yardımlar yapması	252
7. Kuruluşların sanayi ve ticaret kuruluşlarına yatırım yapması	252
III. FAALİYETLERDEKİ VE GELİR/GİDERLERDEKİ YASAKLAR	253
1. Kuruluşların amaç dışı faaliyet yasağı.....	253
2. Siyasi partilerle ilişkilerdeki yasaklar	253
3. İşçi ve işveren kuruluşlarının birbirleriyle ilişkilerindeki yasaklar	254
4. Kuruluşların yardım ve bağış almasına ilişkin sınırlamalar	255

§ 14. KURULUŞLARIN DENETİMİ VE ŞEFFAFLIK	256
I. GENEL OLARAK	256
II. DENETİMİN TÜRLERİ	258
1. Kuruluşun denetleme kurulunun denetimi	258
2. Yeminli mali müşavir denetimi.....	259
III. DENETİMLERE İLİŞKİN ORTAK HÜKÜMLER.....	259
1. Denetim raporu hazırlanması.....	259
2. Raporların ilanı.....	260
3. İşlemlerde usulsüzlük veya yolsuzlukların bildirimi	260
§ 15. KURULUŞLARIN FAALİYETLERİNİN	
DURDURULMASI, KAPATILMASI VE SONA ERMESİ....	261
I. GENEL OLARAK	261
II. FAALİYETİN DURDURULMASI VE KAPATMA	
SEBEPLERİ.....	261
1. Tüzük ve belgelerde eksiklik ve kanuna aykırılık.....	261
2. Cumhuriyetin temel niteliklerine ve demokratik	
esaslara aykırı faaliyet.....	262
III. FAALİYETİN DURDURULMASININ HÜKÜMLERİ	263
1. Tüzel kişiliğin devam etmesi.....	263
2. Kayyım atanması.....	264
3. Dayanışma aidatı ödeme borcunun ortadan kalkması.	264
IV. SONA ERMENİN HÜKÜMLERİ	264
1. Tüzel kişiliğin sona ermesi.....	264
2. Malvarlığının tasfiyesi.....	264
3. Malvarlığının devri.....	264

İKİNCİ BÖLÜM

TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ HUKUKU

§ 16. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN TANIMI VE KONUSU	267
I. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİYLE DÜZENLENEBİLECEK ALANIN BELİRLENMESİNİN ÖNEMİ	267
II. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN KONU İTİBARIYLA KAPSAMI	269
1. İşçiler ve işverenlerin karşılıklı ekonomik ve sosyal durumları ve çalışma şartları kavramı.....	269
2. Toplu iş sözleşmesinin 6356 sayılı Kanunda öngörülen konusu	278
a. İş sözleşmesiyle ilgili hükümler	279
aa. İş sözleşmesinin yapılmasına ilişkin hükümler	279
bb. İş sözleşmesinin konusuna ilişkin hükümler...	280
cc. İş sözleşmesinin sona ermesine ilişkin hükümler	282
b. Toplu iş sözleşmesi taraflarının karşılıklı hak ve borçlarına ilişkin hükümler	282
c. Toplu iş sözleşmesinin uygulanması, denetimi ve uyuşmazlıkların çözümüne ilişkin hükümler	283
§ 17. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN TARAFLARI, DÜZEYİ VE KAPSAMI (TÜRLERİ)	284
I. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN TARAFLARI.....	284
II. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN DÜZEYİ	286
III. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN KAPSAMI (TÜRLERİ)	287
1. İşyeri toplu iş sözleşmesi.....	287
2. İşletme toplu iş sözleşmesi.....	287
3. Grup toplu iş sözleşmesi	289
IV. ÇERÇEVE SÖZLEŞME	291

§ 18. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ YETKİSİ KAVRAMI.....	294
I. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ YETKİSİ.....	294
1. Genel olarak.....	294
2. İşveren tarafının yetkisi.....	294
3. İşçi tarafının yetkisi.....	294
a. İşkolu barajı.....	296
aa. Oranı.....	296
bb. İşkolu barajının belirlenmesi (işkolu istatistikleri).....	300
cc. İstatistiklerin yayımı ve itiraz.....	301
b. İşyeri/işletme/grup barajı.....	303
c. İşyerindeki/işletmedeki işçi sayısının belirlenmesi.....	317
aa. İşçi niteliğine sahip olanlar.....	317
bb. Muvazaalı işçi alındığı iddiası.....	320
cc. Derdest işe iade davalarının etkisi.....	323
dd. Yasal süre içinde bildirilenlerin esas alınması.....	324
ee. İşverenin kendi kusuruna dayanamaması.....	325
d. Bir işverenin birden fazla bağımsız faaliyeti tek merkezden yürütmesi.....	327
II. KAMUDA TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ YAPMA HAKKININ KONFEDERASYONLARA TANINMASI.....	328
§ 19. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ YETKİSİNİN ALINMASI (TESPİTİ).....	334
I. BAŞVURU.....	334
1. Başvuru hakkına sahip olanlar.....	334
2. Başvuru zamanı.....	334
3. Bir başka sendikanın başvurusu.....	335
4. Başvurunun içeriği.....	336
II. BAŞVURUNUN İNCELENMESİ VE BİLDİRİM.....	336
1. Başvuru gününe göre inceleme.....	336
2. Bakanlığın bildirimini.....	338
a. Olumsuz tespit bildirimini.....	338

b. Olumlu tespit bildirimi	338
3. Olumlu/olumsuz tespit bildirimine itiraz	338
a. İtiraz hakkına sahip olanlar ve itiraz süresi	338
b. Görevli makam ve yetkili mahkeme	340
c. İtiraz dilekçesinin kaydettirilmesi.....	343
d. İtirazın davalıları	345
e. İtirazın konusu ve incelenmesi	348
4. Yerel mahkeme kararına itiraz (olumlu tespite itiraz ile olumsuz tespite itiraz arasındaki düzenleme farklılığı).....	354
5. İtirazın sonucu	355
6. Kesin yetki belgesi verilmesi.....	356
7. Yetki belgesinin hükümden düşmesi	357
8. Gereksiz hale gelmiş bir düzenleme: İşletme niteliğinin belirlenmesine ilişkin itiraz.....	359
9. Yetki davasının makul sürede sonuçlandırılmamış olması halinde sendikanın tazminat talep hakkı	363
§ 20. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ GÖRÜŞMELERİ VE İMZALANMASI.....	367
I. GÖRÜŞMEYE ÇAĞRI.....	367
1. Çağrı süresi	367
2. Çağrı tarihinin bildirimi ve çağrıya tüm tekliflerin eklenmesi.....	367
II. GÖRÜŞMENİN BAŞLAYACAĞI YER VE ZAMANIN BELİRLENMESİ	369
III. GÖRÜŞMENİN BAŞLAMASI.....	369
1. İlk toplantı.....	369
2. Azami toplantı süresi.....	370
IV. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN İMZALANMASI, ŞEKLİ VE İLANI	370

V.	İŞVERENİN, BİR BAŞKA YERDE UYGULANAN TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİ UYGULAYACAĞI TAAHHÜDÜNDE BULUNMASI.....	371
§ 21.	YETKİ BELGESİ BULUNMAKSIZIN YAPILAN TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ VE HÜKÜMLERİ	373
I.	DÜZENLEMENİN İSABETSİZLİĞİ.....	373
II.	HÜKÜMLERİ.....	373
§ 22.	TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN SÜRESİ VE YÜRÜRLÜĞE GİRMESİ	377
I.	TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN SÜRESİ	377
1.	Toplu iş sözleşmesinin belirli süreli olması.....	377
2.	Yasal en az ve en çok süre.....	377
a.	Kural.....	377
b.	İstisna.....	378
3.	Sürenin sonradan değiştirilememesi.....	378
II.	TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN YÜRÜRLÜK BAŞLANGICI	379
1.	Sözleşmenin imza tarihinde yürürlüğe girmesi.....	379
2.	Sözleşmenin imza tarihinden sonra yürürlüğe girmesi.....	379
a.	Kanundan doğan zorunluluk nedeniyle.....	379
b.	Tarafların anlaşmasıyla.....	380
3.	Sözleşmenin yürürlük tarihinin imza tarihinden önceye alınması (geriye etki)	380
a.	Sözleşmenin geriye etkili yürürlüğe konulmasının amacı.....	380
b.	Geriye etkili yürürlüğe koyabilme yetkisinin sınırları.....	381
aa.	Anayasal sınırlar	381
bb.	Fiili uygulama olanağı.....	382
c.	Geriye etkili yürürlüğe koymanın açıkça kararlaştırılması.....	382
d.	Geriye etkinin süresinin sınırı.....	383

aa. Eski toplu iş sözleşmesinin bitimi tarihi.....	383
bb. Yetki belgesi için başvurulduğu tarih.....	384
§ 23. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN İŞ SÖZLEŞMESİ	
 ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	386
I. DOĞRUDAN VE EMREDİCİ ETKİ	386
II. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNE AYKIRI PROTOKOL	
YAPILMASI: EMREDİCİ ETKİNİN TİPİK	
UYGULAMASI	388
III. EMREDİCİ ETKİNİN ENGELLENMESİ.....	391
1. Emredici etkinin tarafların iradesiyle ortadan	
kaldırılması.....	391
a. Düzenlemenin olumlu ve olumsuz yönleri.....	391
b. Emredici etkinin ortadan kaldırılmasının	
koşulları ve kapsamı.....	393
c. Emredici etkinin ortadan kaldırılmasının	
hükümleri.....	394
2. İşçi lehine hüküm	395
a. İşçi lehine hüküm kuralının kapsamı	395
b. İşçi lehine hüküm değerlendirmesinde statü	
değişiklikleri.....	397
§ 24. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİYLE BAĞLILIK VE	
 YARARLANMA	402
I. İŞVEREN SENDİKASI ÜYELERİNİN TOPLU İŞ	
SÖZLEŞMESİYLE BAĞLILIĞI	402
1. Bağlılığın başlangıcı	402
2. Bağlılığın sona ermesi	402
II. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN TÜM İŞÇİLERE	
UYGULANACAK HÜKÜMLERİ	403
III. İŞÇİLERİN TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDEN	
YARARLANMASI.....	405
1. Taraf sendika üyelerinin yararlanması.....	405
a. Yararlanmanın başlangıcı.....	405
aa. İmza tarihinde üye olan işçiler.....	405

bb. İmza tarihinde iş sözleşmesi sona ermiş işçilerin durumu	408
cc. İmza tarihinden sonra üye olan işçiler	409
b. Üye sıfatıyla yararlanmanın sona ermesi.....	411
2. Taraf sendikaya üye olmayanların yararlanması	412
a. Dayanışma aidatı ve sendika özgürlüğü ilişkisi	412
b. Dayanışma aidatı ödeyerek yararlanma koşulları....	414
aa. Yararlanma hakkına sahip bulunan işçiler	414
bb. Talepte bulunulması	414
aaa. Talebin muhatabı	415
bbb. Talebin kabulünün gerekmemesi	415
cc. Dayanışma aidatının miktarı ve ödenmesi	415
dd. Dayanışma aidatı ödeyerek yararlanmanın başlangıcı.....	416
ee. Dayanışma aidatı ödeyerek yararlanmanın sona ermesi.....	420
c. Yararlanmanın devam etmesine rağmen dayanışma aidatı ödeme yükümünün ortadan kalkması.....	420
3. Kanuna uygun ilişkide alt işveren işçilerinin asıl işverenin taraf olduğu toplu iş sözleşmesinden yararlanma talebi	421
4. Muvazaalı asıl işveren-alt işveren ilişkisinde yararlanma talebi	422
IV. TARAF İŞÇİ SENDİKASININ YAZILI ONAYIYLA YARARLANMA	426
V. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDEN YARARLANAMAYAN İŞÇİLER	427
1. Grev sırasında işyerinde çalışmış bulunan işçiler.....	427
2. Toplu iş sözleşmesi taraflarının anlaşmasıyla kapsam dışı bırakılan işçiler (kapsam dışı personel)	429
3. İşveren vekilleri ve işvereni görüşmelerde temsil edenler.....	431

VI. İŞVERENİN YARARLANMA KOŞULLARINI SAĞLAMAYAN İŞÇİLERİ TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDEN YARARLANDIRMASI	432
VII. YARARLANMAYA İLİŞKİN BAZI SÖZLEŞME KAYITLARI	434
1. Kapalı işyeri şartı.....	434
2. Yararlandırmama kaydı.....	435
3. Sözleşme farkının güvencelenmesi (korunması) kaydı - İşverenin sendika üyesi olmayanlara dilediği hakları sağlama serbestisinin incelenmesi	437
§ 25. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN TEŞMİLİ	443
I. GENEL OLARAK	443
II. TEŞMİLİN KOŞULLARI	444
1. İlgililerin talebi	444
2. Yüksek Hakem Kurulu'nun görüşünün alınması	444
3. Teşmil edilecek toplu iş sözleşmesi ve uygulanacağı işyeri	444
4. Zorunlu değişikliklerin yapılması.....	445
5. Kararın yayımlanması ve gerekçe.....	445
6. Yürürlük tarihi	446
III. TEŞMİLİN HÜKÜMLERİ.....	446
1. Teşmilin tarafların karşılıklı hak ve borçlarını kapsayamaması	446
2. Teşmil edilen hükümlerden yararlanmanın üyelik sıfatına veya dayanışma aidatı ödenmesine bağlı olmaması	447
3. Teşmilin süresi ve sona ermesi	447
§ 26. YETKİ/TOPLU GÖRÜŞME SÜRECİ İÇERİSİNDE VEYA İMZADAN SONRA MEYDANA GELEN BAZI DEĞİŞİKLİKLERİN ETKİSİ	449
I. GENEL OLARAK	449

II.	TARAF İŞÇİ/İŞVEREN SENDİKASINDA MEYDANA GELEN DEĞİŞİKLİKLER.....	449
1.	Toplu iş sözleşmesi imzalandıktan sonra meydana gelen değişiklikler	449
a.	İşçi sendikasının faaliyetinin durdurulması veya tüzel kişiliğin sona ermesi.....	449
b.	İşveren sendikasının faaliyetinin durdurulması veya tüzel kişiliğinin sona ermesi.....	450
2.	Toplu iş sözleşmesi imzalanmadan önce meydana gelen değişiklikler	450
a.	İşveren sendikasının faaliyetinin durdurulması veya tüzel kişiliğin sona ermesi.....	450
b.	İşçi sendikasının faaliyetinin durdurulması veya tüzel kişiliğin sona ermesi.....	450
III.	SENDİKANIN YETKİYİ KAYBETMESİ	451
IV.	İŞKOLUNUN DEĞİŞMESİ.....	452
V.	İŞVERENİN SENDİKA ÜYELİĞİNİN SONA ERMESİ.....	453
VI.	İŞYERİNİN DEVRİ - İŞVERENİN DEĞİŞMESİ	453
1.	İşletme veya işyeri toplu iş sözleşmesi bulunan bir işyerinin veya bir kısmının devri.....	454
2.	İşletme toplu iş sözleşmesi tarafı olan bir işverenin, aynı işkolunda yeni bir işyeri devralması.....	457
3.	Kanunda kuruluş şeklinde birleşme halinin düzenlenmemiş olması	458
VII.	BAŞVURUDAN SONRA YETKİ AŞAMASINDA MEYDANA GELEN İŞYERİ DEVİRLERİ	460
1.	Genel Kural: Yeni işverenin yetki işlemleriyle bağlı olması	460
2.	İstisna: İşyeri devri ile birlikte yetki koşullarının ortadan kalkması.....	460
VIII.	İŞYERİNİN TAŞINMASI.....	462
IX.	İŞYERİNİN KAPANMASI.....	462

X.	TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDEN YARARLANAN İŞÇİ KALMAMASI.....	462
§ 27.	TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDE TARAFLARIN İRADELERİYLE SONRADAN DEĞİŞİKLİK YAPILMASI	463
I.	GENEL OLARAK	463
II.	TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDE SONRADAN DEĞİŞİKLİK KAVRAMI.....	463
III.	SONRADAN DEĞİŞİKLİĞİN HUKUKİ NİTELİĞİ.....	465
IV.	DEĞİŞİKLİK YAPMA YETKİSİ.....	465
V.	DEĞİŞİKLİK YAPMA YETKİSİNE SAHİP OLANLAR VE USULÜ	466
VI.	DEĞİŞİKLİK YAPMA YETKİSİNİN SÜRESİ.....	470
VII.	DEĞİŞİKLİĞİN YAZILI ŞEKİLDE YAPILMASI	471
VIII.	DEĞİŞİKLİĞİN İÇERİĞİ	471
	1. Sözleşmenin sonradan değiştirilemeyecek unsurları...	471
	2. Sözleşmenin sonradan değiştirilebilecek unsurlarının değerlendirilmesi	472
	a. Tarafların karşılıklı hak ve borçlarına ilişkin hükümlerde değişiklik	472
	b. İş sözleşmesine ilişkin hükümlerde değişiklik.....	472
	aa. Doğmuş bulunan haklara ilişkin değişiklik.....	473
	bb. Gelecekteki haklara ilişkin değişiklik.....	478
	c. Normların hukuki niteliğinde değişiklik	479
IX.	DEĞİŞİKLİĞİN GÖREVLİ MAKAMA TEVDİ EDİLMESİ	480
X.	SONRADAN DEĞİŞİKLİĞE İLİŞKİN UYUŞMAZLIK	480
	1. Uyuşmazlığın hukuki niteliği	480
	2. Uyuşmazlığın çözümlenmesi.....	481
	a. İş mücadelesi yoluyla	481
	b. Dava yoluyla.....	482
	c. Özel hakem yoluyla.....	482

§ 28. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN SONA ERMESİNİN HÜKÜMLERİ	485
I. GENEL OLARAK	485
II. TARAF SIFATININ ORTADAN KALKMASI.....	486
III. YENİ TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN UYGULANMAYA BAŞLANABİLMESİ.....	486
IV. ARD ETKİ (TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN İŞ SÖZLEŞMESİNE İLİŞKİN HÜKÜMLERİNİN DEVAMI)	486
1. Ard etkinin kapsamı	486
2. Ard etkiden yararlanacak işçiler	488
3. Ard etkinin sona ermesi.....	492
V. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ HÜKÜMLERİNİN İŞ SÖZLEŞMESİ TEMELİNDE UYGULANMAYA DEVAM EDİLDİĞİ AYRIK DURUM	493
§ 29. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN YORUM VE EDA DAVALARI	496
I. GENEL OLARAK	496
II. YORUM DAVASI.....	496
III. YORUM DAVASININ KOŞULLARI VE HÜKÜMLERİ	498
IV. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNE DAYANAN EDA DAVALARINDA FAİZ.....	499
1. Farklı faiz uygulamasının isabetsizliği.....	499
2. Toplu iş sözleşmesine dayanan alacak kavramı ve faizin uygulanması	500
a. Kanun hükmünün toplu iş sözleşmesinde tekrarlanması.....	500
b. Kanunlarda yer alan bir hakkın toplu iş sözleşmesinde artırılması	500
c. Toplu iş sözleşmesinde, kanunlarda yer almayan bir hakkın getirilmesi	501
d. Toplu iş sözleşmesi sona erdikten sonraki talepler .	502

§ 30. TOPLU GÖRÜŞMEDE ANLAŞMA SAĞLANAMAMASI HALİNDE ARABULUCULUK	503
I. OLAĞAN ARABULUCULUK.....	503
1. Tayin halleri.....	503
a. İlk toplantıya gelmeme veya görüşmeye başlamama.....	503
b. Toplantıya devam etmeme	504
c. Toplu görüşme süresi içerisinde tarafların anlaşamadıklarını tespit etmesi	504
d. Toplu görüşme süresinin dolması.....	504
2. Durumun görevli makama bildirilmesi ve arabulucu tayini	504
3. Arabulucunun görev süresi	505
4. Arabulucunun anlaşma sağlaması.....	506
5. Arabulucunun anlaşma sağlayamaması.....	506
II. OLAĞANÜSTÜ (İSTİSNAİ) ARABULUCULUK.....	506
1. Erteleme halinde olağanüstü arabuluculuk.....	506
2. Kanuni bir grev kararı alınması halinde olağanüstü arabuluculuk.....	507
III. ARABULUCULUK SİSTEMİ	507
1. Seçici Kurul	507
2. Arabulucunun tanımı ve nitelikleri	508
IV. ARABULUCULARIN SEÇİMİ VE İLANI.....	509
V. ARABULUCULARIN GÖREVLENDİRİLMESİ VE ÇALIŞMA ESASLARI.....	509
VI. ARABULUCULARIN GÖREVLENDİRİLEMeyeceği UYUŞMAZLIKLAR	511

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM İŞ MÜCADELESİ HUKUKU

§ 31. İŞ UYUŞMAZLIĞININ TÜRLERİ.....	513
I. BİREYSEL İŞ UYUŞMAZLIĞI-TOPLU İŞ UYUŞMAZLIĞI.....	513
II. HAK UYUŞMAZLIĞI-MENFAAT UYUŞMAZLIĞI.....	514
§ 32. TOPLU İŞ UYUŞMAZLIĞININ GREV VE LOKAVT YOLUYLA ÇÖZÜMLENMESİ.....	515
I. GREV VE LOKAVTIN ANAYASAL TEMELİ	515
II. GREV KAVRAMI VE UNSURLARI.....	516
1. Grev kavramı	516
2. Grevin unsurları	516
a. İşçilerin işi bırakması	516
b. Çalışılması gereken bir işin bırakılması.....	517
c. İş bırakmanın topluca çalışmamak suretiyle faaliyeti durdurmak veya aksatmak amacı taşıması	517
d. Topluca çalışmamanın işçilerin aralarında anlaşmaları veya bir kuruluşun kararına uymaları suretiyle olması.....	518
e. İş bırakmanın süresi	519
3. Grev sayılmayan iş bırakma halleri.....	519
a. İşçinin ücretinin ödenmemesi nedeniyle çalışmaması.....	519
b. İşçinin iş sağlığı ve güvenliği bakımından yakın, acil ve hayati bir tehlikenin ortaya çıkması nedeniyle çalışmaması.....	520
c. İş sağlığı ve güvenliği bakımından idari tasarrufla işin durdurulması.....	520
4. Yasal grevin unsurları	521
a. Toplu iş sözleşmesi yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması.....	521

b. Yasal usulün yerine getirilmesi.....	524
aa. Kararın alınması ve ilanı	524
bb. Uygulama tarihinin işverene ve görevli makama bildirilmesi ve ilanı	525
c. Karar ve uygulama sürelerine uyulmamasının yaptırımı	527
d. Grev kararının kapsamı	528
III. LOKAVT KAVRAMI	529
1. Lokavtın tanımı.....	529
2. Lokavtın unsurları	529
a. İşçilerin işten geçici olarak ve topluca uzaklaştırılması.....	529
b. Uzaklaştırmanın faaliyeti tamamen durduracak şekilde olması	530
c. İşveren kararı.....	530
3. Yasal lokavtın unsurları.....	530
a. Toplu iş sözleşmesi yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması.....	530
b. Yasal usulün yerine getirilmesi.....	531
aa. Kararın alınması.....	531
bb. Uygulama tarihinin bildirilmesi ve ilanı	532
4. Lokavt kararının işyeri itibariyle kapsamı	532
a. Grup toplu iş sözleşmesine ilişkin iptal edilen md. 60/6 hükmü	533
b. Grev uygulanamayan bir işyerinde lokavt uygulama imkanı veren hüküm	534
5. Günümüzde lokavtın iş mücadelesi aracı olma niteliği üzerine	536
IV. GEÇİCİ VEYA SÜREKLİ GREV YASAKLARININ BULUNMAMASI.....	537
1. Sürekli grev (ve lokavt) yasakları.....	537
a. Sürekli yasağa tabi yerler ve işler.....	537
b. Sürekli yasağa tabi kişiler.....	541

2.	Belirli hallere ilişkin geçici yasaklar.....	541
3.	Grev ve lokavtın Cumhurbaşkanlığı kararıyla ertelenmesi.....	542
a.	Ertelemenin koşulları.....	545
b.	Ertelemenin hükümleri.....	551
V.	GREVİN GREV OYLAMASIYLA ENGELLENMESİ...	552
1.	Oylama talebi	553
2.	Oylama yapılması yeter sayısı	554
3.	Oylamanın yapılması ve sonuçları.....	554
4.	Grev oylaması sonucuna itiraz	556
5.	Oylamanın sonucu.....	557
a.	Oylamada grevin yapılmaması sonucunun çıkması.....	557
b.	Oylamada grevin yapılması sonucunun çıkması....	558
VI.	GREV (VE LOKAVT) HALİNDE MÜLKİ AMİRİN YETKİLERİ.....	562
§ 33.	İŞ MÜCADELESİ YASAKLARINDA UYUŞMAZLIĞIN ÇÖZÜMÜ.....	564
I.	GENEL OLARAK	564
II.	UYUŞMAZLIĞIN YÜKSEK HAKEM KURULU TARAFINDAN ÇÖZÜLECEĞİ HALLER	564
1.	İş mücadelesinin yasak olduğu hallerde.....	564
2.	İş mücadelesinin ertelendiği hallerde.....	565
3.	Grev oylaması halinde.....	565
III.	YÜKSEK HAKEM KURULUNA BAŞVURU SÜRESİNİN KISALIĞI.....	566
IV.	UYUŞMAZLIK YÜKSEK HAKEM KURULU'NA İNTİKAL ETTİKTEN SONRA TARAFLARIN YETKİSİ	566
V.	İŞLETMEYE DAHİL İŞYERLERİNİN BAZILARINDA İŞ MÜCADELESİ YASAĞI OLMASI HALİNDE UYUŞMAZLIĞIN ÇÖZÜMÜ	567

VI. YÜKSEK HAKEM KURULU'NUN YAPISI, ÇALIŞMASI VE KARARLARININ NİTELİĞİ.....	569
1. Yapısı.....	569
2. Kurulun oluşumu	569
3. Yönetimi	571
4. Kurulun çalışması	571
5. Yüksek Hakem Kurulu kararlarının kesin olmasının anlamı.....	572
§ 34. YASAL GREV VE LOKAVTIN İŞ SÖZLEŞMESİ BAKIMINDAN HÜKÜMLERİ	575
I. İŞ SÖZLEŞMESİNİN ASKIYA ALINMASI	575
II. ASKI HALİNİN BAŞLAMASI VE SONA ERMESİ.....	576
III. YASAL GREV VE LOKAVTIN İŞ SÖZLEŞMESİ TARAFLARININ BORÇLARINA ETKİSİ.....	577
1. Yasal grev ve lokavt sırasında askıda kalan borçlar.....	577
a. İşçinin işgörme borcu.....	577
b. İşverenin ücret ödeme borcu	577
aa. Grev ve lokavt anına kadar işlemiş ücretler bakımından.....	577
bb. Grev ve lokavt süresi için ücret ödenmesi bakımından.....	578
aaa. Asıl ücret ve ücret ekleri bakımından.....	578
bbb. Hafta tatili ücreti ödenmesi bakımından	580
ccc. Ulusal bayram ve genel tatil günü ücreti bakımından	580
ddd. İşverenin aidat kesme ve gönderme yükümlülüğü.....	581
2. Yasal grev ve lokavt sırasında askıda kalmayan borçlar	581
IV. YASAL GREV VE LOKAVTIN İŞ SÖZLEŞMESİNİ FESİH HAKKINA ETKİSİ.....	582
1. İş sözleşmesinin haklı/geçerli nedenle feshine etkisi... 583	
a. Yasal grev ve lokavtın haklı/geçerli neden oluşturmaması.....	583

b.	Feshi ihbar sürelerine etkisi.....	585
aa.	Grev ve lokavt sırasında feshi ihbarda bulunulması.....	585
bb.	İşlemeye başlayan feshi ihbar süresinin grev ve lokavt nedeniyle durması.....	587
c.	İş sözleşmesinin grev nedeniyle feshedilmesi.....	587
V.	GREVE KATILMAKTAN VAZGEÇİRMEYE YÖNELİK İŞLEMLER.....	587
VI.	YASAL GREV VE LOKAVTTA GEÇEN SÜRENİN ETKİSİ.....	589
1.	Yıllık ücretli izin hakkının doğumu ve miktarına etkisi	589
2.	Belirli süreli iş sözleşmesine etkisi	590
3.	Deneme süresine etkisi	591
4.	Kıdem ve ihbar tazminatı ile iş güvencesine esas hizmet süresine etkisi.....	592
5.	Diğer kıdeme bağlı haklara etkisi.....	592
§ 35.	YASAL GREV VE LOKAVTIN İŞ GÖRME BORCUNU GEÇİCİ OLARAK ORTADAN KALDIRAN HALLERLE BİRLEŞMESİ	594
I.	GENEL OLARAK	594
II.	YASAL GREV VE LOKAVT SIRASINDA YILLIK ÜCRETLİ İZİNİN KULLANILMASI	594
1.	Yıllık izin kullanılırken grev ve lokavt başlaması.....	594
a.	Grev başlaması	594
b.	Lokavt başlaması	597
2.	Yıllık iznin grev ve lokavt başladıktan sonra kullanılması	598
III.	GREV VE LOKAVTIN İSTİRAHAT SÜRESİNE RASTLAMASI	599
1.	Grevin işçi istirahatli iken başlaması.....	599
2.	İşçinin grev sırasında hastalanması	602
3.	Lokavtın işçi istirahatli iken başlaması.....	602

§ 36. YASAL GREV VE LOKAVTIN KONUT HAKKINA ETKİSİ.....	603
I. GENEL OLARAK	603
II. 6356 md. 69 KAPSAMINDA KONUT KAVRAMI.....	603
III. KONUTTAN YARARLANMANIN KOŞULLARI.....	604
1. Konutun iş sözleşmesine bağlı olarak sağlanmış olması	604
2. İş sözleşmesinin yasal grev ve lokavt nedeniyle askıda olması	604
IV. KONUTTAN YARARLANMANIN HÜKÜMLERİ	605
1. Yararlanmanın süresi.....	605
2. İşçinin konut masraflarını ödeme yükümü	605
3. İşverenin konuttan yararlanmayı engellememe yükümü.....	606
§ 37. YASAL GREV VE LOKAVT SIRASINDA KORUMA İŞLERİNİN YERİNE GETİRİLMESİ	607
I. GENEL OLARAK	607
II. İŞ MÜCADELESİNİN NİTELİĞİ VE KORUMA İŞLERİYLE İLİŞKİSİ.....	607
III. KORUMA İŞLERİNİN KAPSAMI.....	608
IV. KORUMA İŞLERİNİN SÜREYE BAĞLI (ARALI) OLAMAMASI	612
V. KORUMA İŞLERİNDE ÇALIŞTIRILACAK İŞÇİLERİN TESPİTİ.....	613
1. İşçi kadrosunun tespiti.....	613
a. İşverenin tespit yetkisi	613
b. Tespite itiraz	614
aa. İtirazın süresi.....	614
bb. İtirazın konusu	614
cc. İtirazda görevli ve yetkili mahkeme	614
dd. Davanın görülmesi.....	614
c. Tespitin birlikte yapılabilmesi.....	615

d. Görevli makamın tespit yetkisi	615
aa. Görevli makamın tespitini gerektiren haller ...	615
bb. Görevli makamın tespitine itiraz.....	618
e. Tespit zamanının isabetsizliği.....	618
2. İşçilerin ismen belirlenmesi.....	619
VI. KORUMA İŞLERİNDE ÇALIŞMANIN HÜKÜMLERİ	620
1. Koruma işleri yükümünün iki taraflı olması	620
2. Çalışma ve çalıştırma yükümüne aykırı davranışın yaptırımını	620
a. Hukuki yaptırım.....	620
b. İşverenin yeni işçi alma olanağı	621
c. Cezai yaptırım.....	621
3. Koruma işlerinde çalışan işçilerin toplu iş sözleşmesinden yararlanabilmesi	622
§ 38. YASAL GREV VE LOKAVTIN SENDİKANIN YETKİ VE SORUMLULUKLARI BAKIMINDAN SONUÇLARI ...	623
I. ZARARDAN SORUMLULUK	623
1. Sendikanın sorumluluğu.....	623
2. Sendikanın kendi kusuru ile verdiği zarardan sorumluluğu	623
3. İlgili kişilerin şahsi sorumluluğu.....	624
4. Zararın kapsamı.....	624
II. TARAF İŞÇİ SENDİKASININ GREV GÖZCÜSÜ TAYİN ETMESİ.....	625
III. TARAF İŞVEREN SENDİKASININ LOKAVT GÖZCÜSÜ TAYİN ETMESİ	626
§ 39. YASAL GREV VE LOKAVTIN SENDİKA İLE ÜYESİ ARASINDAKİ İLİŞKİ BAKIMINDAN SONUÇLARI.....	628
I. GENEL OLARAK	628
II. ÜYENİN SENDİKA KARARLARINA UYMA YÜKÜMÜ	628

III. GREV VE LOKAVT SIRASINDA ÜYELERE YARDIM YAPILMASI.....	629
1. Grev ve lokavt fonları ile yardımda bulunabilme olanağı.....	629
2. Yardımın organizasyonu.....	630
3. Yardımın tüzükte düzenlenmesi zorunluluğu.....	631
4. Grev ve lokavt ödeneği ve verilmesinde uyulması gereken kurallar	632
§ 40. YASAL GREVİN GREVE KATILMAYAN İŞÇİLERE İLİŞKİN SONUÇLARI	634
I. GENEL OLARAK	634
II. İŞVERENİN GREVE KATILMAYAN İŞÇİLERİ ÇALIŞTIRMAMA HAKKI.....	634
1. Çalıştırmama hakkının kapsamı.....	634
2. Çalıştırmama hakkının hükümleri.....	635
III. GREVE KATILMAYAN İŞÇİLERİN TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDEN YARARLANAMAMASI.....	637
§ 41. YASAL GREV VE LOKAVTIN İŞ SÖZLEŞMESİ TARAFLARININ ÇALIŞMA VE ÇALIŞTIRMA SERBESTİSİNE İLİŞKİN SONUÇLARI.....	638
I. GENEL OLARAK	638
II. İŞVERENİN İŞ SÖZLEŞMESİ ASKIDA KALAN İŞÇİLERİN YERİNE BAŞKA İŞÇİ ÇALIŞTIRMAMA YÜKÜMÜ	638
1. Yükümlülüğün uygulanması	638
a. Süresi	639
b. Kapsamı.....	639
2. Yeni işçi alma yasağının istisnası.....	644
3. Yükümlülüğe aykırılığın yaptırımını	645
a. Aykırılığın tespiti.....	645
b. Yaptırım.....	645

III. İŞ SÖZLEŞMESİ ASKIDA KALAN İŞÇİLERİN BAŞKA İŞVEREN YANINDA ÇALIŞMAMA YÜKÜMÜ	646
1. Yükümlülüğün kapsamı: Genel kural.....	646
2. İstisna: Kısmi çalışma ve mevsimlik işler	647
3. Yaptırımı.....	648
IV. ÇALIŞAN İŞÇİLERİN ÜRETTİĞİ ÜRÜNLERİN DIŞARI ÇIKARILMASI	648
§ 42. YASAL GREV VE LOKAVTIN SOSYAL SİGORTALARA İLİŞKİN SONUÇLARI	652
I. GENEL OLARAK	652
II. YASAL İŞ MÜCADELESİ VE SOSYAL SİGORTA İLİŞKİSİ	652
1. Sosyal sigorta ilişkisinin devamı	652
2. Sigortalılık niteliği ve sigortalılık süresi bakımından etkisi	652
3. Bildirim ve prim ödeme yükümlülükleri bakımından etkisi	653
III. YASAL GREV/LOKAVTTA GEÇEN SÜRELERİN BORÇLANILMASI.....	654
§ 43. YASA DIŞI GREV VE SONUÇLARI	656
I. YASA DIŞI GREV KAVRAMI	656
II. TOPLU EYLEM HAKKI ÜZERİNE.....	657
1. Önkoşul: Ortada toplu eylem olarak nitelendirilebilecek bir eylemin varlığı	657
2. Son yıllardaki gelişmeler ve yargı kararları.....	658
a. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin toplu eylem hakkına ilişkin kararları.....	658
b. Yargıtay'ın yaklaşımı.....	660
c. Anayasa Mahkemesi'nin yaklaşımı	668
3. Kişisel görüşümüz.....	673
4. Yargı kararlarının belirginleşmesi.....	684

III. YASA DIŞI GREVİN HUKUKİ SONUÇLARI	685
1. İş sözleşmesini derhal fesih hakkı	685
a. Koşulları	686
aa. Yasa dışı grevin uygulanmaya başlamış olması	686
bb. İşçinin yasa dışı grevle ilgisinin bulunması	686
cc. İşçinin kusurlu olması	686
dd. İspat yükü	687
aaa. Grevin yasa dışı olduğunun ve işçinin grevle ilgili bulunduğunun ispatı	687
bbb. İşçinin kusurlu olduğunun ispatı	687
b. Yasa dışı grev nedeniyle feshin niteliği ve hükümleri	689
aa. Feshin hukuki niteliği	689
bb. Yasa dışı grev nedeniyle fesihle hakdüşümü süresi	690
2. Yasa dışı grevde geçen süre için işçinin ücrete hak kazanamaması	690
3. Yasa dışı greve katılan işçilerin yerine başka işçi çalıştırma olanağı	691
4. Yasa dışı greve katılan işçilerin konuttan yararlanma durumu	691
5. Yasa dışı greve katılmayan işçilerin durumu	691
6. İşverenin yasa dışı grev nedeniyle uğradığı zararları talep etme hakkı	692
a. Zarar talebinin temeli	692
b. Zarardan sorumlu olanlar	693
aa. İşçi kuruluşunun sorumluluğu	693
bb. Greve katılan işçilerin sorumluluğu	694
c. Zararın kapsamı	695
d. İşverenin müterafik kusuru nedeniyle tazminattan indirim yapılması	696
e. İspat yükü	699
7. İşçi sendikasının üyesine karşı sorumluluğu	699

IV. YASA DIŞI GREVİN CEZAI SONUÇLARI	700
§ 44. YASA DIŞI LOKAVT VE SONUÇLARI	701
I. YASA DIŞI LOKAVT KAVRAMI	701
II. YASA DIŞI LOKAVTIN HUKUKİ SONUÇLARI	701
1. İş sözleşmesi bakımından sonuçları	701
a. İş sözleşmesinin ihlali	701
b. İhlalin doğurduğu hukuki sonuçlar	702
aa. İşçinin yasa dışı lokavt süresine ilişkin ücretini talep hakkı	702
bb. Diğer zararlarını talep hakkı	703
cc. İş sözleşmesini haklı nedenle fesih hakkı	703
2. Yasa dışı lokavt halinde taraf işveren sendikasının sorumluluğu	704
3. İşveren tarafının işçi sendikası karşısındaki sorumluluğu	704
III. YASA DIŞI LOKAVTIN CEZAI SONUÇLARI	705
§ 45. GREV VE LOKAVTIN YASA DIŞI OLUP OLMADIĞININ TESPİTİ DAVASI	707
I. TESPİT DAVASININ KONUSU	707
II. TESPİT DAVASININ TARAFLARI	707
III. DAVANIN AÇILABİLECEĞİ SÜRE	708
1. Davanın grev ve lokavt kararı verildikten sonra veya uygulanırken açılabilmesi	708
2. Grev ve lokavtın sona ermesinin davanın devamına engel olmaması	710
a. Grev ve lokavtın karar aşamasında kalmış olması ..	711
b. Grev ve lokavtın uygulamaya konulması	711
IV. DAVANIN GÖRÜLMESİ VE TESPİT KARARI	712
1. Görevli ve yetkili mahkeme	712
2. Mahkemece tedbir kararı verilebilmesi	712
3. Tespit hükmünün verilmesi	713

a.	Tespit hükmünün davanın açıldığı tarihteki duruma ilişkin olması.....	713
b.	Tespit hükmünün etkisi	713
aa.	Tespit hükmünün tarafların üyelerini bağlayıcı niteliği	713
bb.	Tespit hükmünün ceza davasında kesin delil oluşturması	714
§ 46.	GREV VE LOKAVTIN SONA ERMESİ.....	716
I.	TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN İMZALANMASI.....	716
II.	GREVİ UYGULAYAN SENDİKANIN ORTADAN KALKMASI.....	716
III.	ERTELEME KARARI VERİLMESİ	716
IV.	GREV VE LOKAVTIN TARAFLARIN KARARIYLA SONA ERMESİ.....	717
V.	İŞÇİ SENDİKASININ ÜYE KAYBI NEDENİYLE GREVİN KALDIRILMASI.....	717
1.	Koşulları	717
2.	Grevin üye kaybı nedeniyle kaldırılmasının yetki belgesine etkisi	719
VI.	GREVİN, GREV OYLAMASI NEDENİYLE SONA ERMESİ	725
VII.	GREVİN BİLDİRİLEN GÜNDE BAŞLAMAMASI	725
VIII.	GREV VE LOKAVTIN KÖTÜYE KULLANMA NEDENİYLE DURDURULMASI.....	726
1.	Genel olarak.....	726
2.	Durdurmanın koşulları.....	727
a.	Yasal iş mücadelesinin iyiniyet kurallarına aykırı uygulanması.....	727
b.	Durdurmayı talep yetkisi ve kullanılması	729
IX.	KATILAN OLMAMASI GREVİ SONA ERDİRİR Mİ?	733
	KAYNAKÇA	735